

BELEIDSPLAN ST TUIN DE LAGE OORSPRONG 2021 - 2024

Inleiding

Het Beleidsplan geeft vanuit de doelstelling richting aan het beleid. Het beleid krijgt vorm en inhoud op basis van de volgende drie pijlers:

- De Tuin (groen erfgoed),
- het programma en
- de kunst

Leidend hiervoor is dat de tuin ten minste 100 jaar wil voorbestaan; het duurzaam beheer is daarop gericht.

Missie

Tuin de Lage Oorsprong biedt een groene oase die inspireert, waarin bezoekers kunnen genieten van stilte en schoonheid, en waarin zij kunnen ontmoeten. Letterlijk ont-moeten om even te ontsnappen aan de drukte van alle dag, en figuurlijk ontmoeten van gelijkgestemden.

Visie

In deze drukke wereld waar wij veel van elkaar vragen, waarin mensen druk en drukte ervaren, en waarin de natuur een sluitpost is, heeft de mens behoefte om zichzelf te kunnen opladen en te laten inspireren. Wij geloven dat stilte, schoonheid en de natuur ons weer terugbrengen naar onze kern: het besef wie wij werkelijk zijn.

Doel

De stichting stelt zich ten doel het restaureren, herinrichten, voor de mens aantrekkelijk maken, openstellen en duurzaam beheren van de nutstuin van het landgoed Laag Oorsprong te Oosterbeek. Nu de eerste drie doelstellingen per 2019 gerealiseerd zijn focust de stichting zich in de toekomst op het openstellen en duurzaam beheren in brede zin.

Waarden

In alles wat zij doet wil Tuin de Lage Oorsprong dat de bezoekers en vrijwilligers ervaren dat de menselijke maat belangrijk is. Kwaliteit, oprechte aandacht en op de lange termijn gericht zijn, zijn daarbij leidend.

Klantwaarde

Vanuit respect voor de natuurlijke en culturele waarden streeft Tuin de Lage Oorsprong naar het realiseren van de hoogste kwaliteit in materieel en niet-materieel opzicht. De tuin wil verwachtingen overtreffen. Dat vertaalt zich naar een goede prijs-kwaliteitsverhouding, en een bejegening die uitreiken boven de verwachtingen van de gast. Om bezoekers zich thuis te laten voelen spannen velen zich met hart en ziel in.

Positionering

Tuin de Lage Oorsprong is gelegen op de stuwwal in het centrum van landgoed Laag Oorsprong. Dit landgoed kent een rijke gelaagde historie van suikerfabriek tot Slag om Arnhem en is gezegend met veel relief, waterpartijen en prachtige vergezichten. Deze unieke ligging en het feit dat deze Springertuin dankzij een omvangrijk restauratieplan weer tot leven is gewekt, maakt haar bijzonder. De bevolgenheid van de vrijwilligers raakt bezoekers en maakt dat zij deze plek als “hun” tuin ervaren.

Strategie en beleid

Balans ecologie en economie

De tuin is een arbeids- en kostenintensieve siertuin. Zo wordt continu geïnvesteerd in de meest duurzame materialen en biologisch beheer. De tuin moet immers 100 jaar voortbestaan. De stichting wil voor haar exploitatie niet afhankelijk zijn van subsidies en streeft naar een gezonde exploitatie, als uitvloeisel van het doel tot duurzame beheer. Om beide ambities te verenigen faciliteert de stichting ook het gebruik van de tuin voor besloten groepen voor marktconforme tarieven. Denk hierbij aan bedrijfspresentaties en -vergaderingen, jubilea, uitvaarten en huwelijksvoltrekkingen.

De stichting maakt bij haar activiteiten altijd de afweging tussen de impact voor de natuur, rust en inpassing in haar omgeving enerzijds, en de toegevoegde waarde voor haar bezoekers, vrijwilligers en andere stakeholders anderzijds.

Pijler a. De Tuin en omgeving

Het beleid is erop gericht om de Tuin in stand te houden, met een positieve bijdrage aan en respect voor de directe omgeving. De kosten van het beheer van de Tuin zijn relatief hoog, ondanks de inzet van de vele vrijwilligers. De invloed van klimaatverandering met langere droogteperiodes in de winter en forse, korte regenbuien in de zomer vraagt om constante flexibiliteit. Dit vertaalt zich in het nemen van aanvullende beheersmaatregelen en het uitvoeren van herstelwerkzaamheden. De Tuin is nooit af.

De Tuin is een onlosmakelijk onderdeel van landgoed Laag Oorsprong, en voelt zich als “medebewoner” medeverantwoordelijk voor het geheel. De kwaliteit van het landgoed straalt uit naar de Tuin en vice versa. De prettige samenwerking met Het Geldersch Landschap geeft daar invulling aan. De bereikbaarheid van de Tuin is goed en op de zondagen worden verkeersregelaars ingezet.

De Tuin wil een positief effect op haar omgeving hebben. Daarom wordt actief samenwerking gezocht met partijen uit de buurt en regio, staat de Tuin altijd open voor nieuwe vrijwilligers ongeacht leeftijd, achtergrond en ervaring, en kan een beroep op de Tuin gedaan worden bij lezingen of anderszins.

Pijler b. Programmering en bezoekers

Het streven is om een brede doelgroep aan te spreken: tuinliefhebbers en tuinclubs, gezinnen, belangstellenden voor kunst en cultuur, etc. Dit krijgt onder meer vorm in de Vriendschap van de Tuin. De 1850 tuinvrienden laten zien dat Tuin de Lage Oorsprong een breed draagvlak heeft. Om de Tuin voor een breed publiek toegankelijk te houden wordt er op de zondagen gevarieerde activiteiten aangeboden (van kinderprogramma tot klassiek concert, van buitenbios tot kunstexpositie etc.). In het amfitheater, onder de hoge bomen en met ruisende beek genieten van een bijzonder concert versterkt de natuur & cultuurbeleving en maakt een bezoek aan de Tuin bijzonder. Het programma is daarbij een pr -instrument dat nieuwsaarde heeft en herhaalbezoek stimueert. Om laagdrempelig te zijn is de Tuin o.a. vrij toegankelijk voor inwoners met een Gelre pas.

Om de bezoekers ook warm en droog te kunnen ontvangen bij slecht weer is een omvangrijke investering in de kas en oranjerie gedaan; Bovendien vermindert een programma in de kas de geluidsimpact op de directe omgeving, en worden met de realisatie van de gebouwen de cultuurhistorie en tuinstructuur beleefbaarder.

Pijler c. Kunst en cultuurhistorie

Kunstexposities versterken de Tuinbeleving en de Tuin versterkt de kunstbeleving. Bezoekers geven hier geregeld blij van en de opening van de exposities worden druk bezocht. Ook worden af en toe werken door bezoekers aangeschaft.

Het cultureel erfgoed bestaat uit de Tuin als onderdeel van het gehele landgoed Laag Oorsprong. Tuin en landgoed vormen een twee-eenheid die waar mogelijk benadrukt wordt. In de rondleidingen en diverse programma onderdelen wordt uitgebreid stilgestaan bij de cultuurhistorische gelaagdheid van het landgoed en de Tuin in het bijzonder.

Plannen voor 2021 – 2024.

- Zodra het reguliere leven na Corona weer vorm aanneemt kan de Tuin de aangepaste werkprocessen toetsen.
- Er zullen stageplekken worden gecreëerd voor jongeren van Jobstap en het Leo Kannerhuis.
- De bouw van een kleine opslagruimte aan de noordzijde van de kas zorgt voor een duidelijkere scheiding van materialen en producten.
- De bevoorrading wordt uitbesteed.

- Er zal een bedrijfswagen worden aangeschaft.
- Er zal een MJOP (meerjaren onderhoudsplan) voor de gebouwen worden ontwikkeld
- De stichting zal waar nog nodig de gevolgen van de WBTR inpassen (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen)
- De afhankelijkheid van enkele leveranciers in de kernprocessen zal worden verminderd.
Meerdere vrijwilligers zullen de cursus sociale hygiëne gaan volgen, alsook de cursus HACCP.
- Er zal een middag worden georganiseerd voor alle sponsoren, fondsen en subsidieverleners die de tuin door de jaren heen gesteund hebben.
- De vriendenadministratie en het kassa- en betaalsysteem zullen verbeterd worden.

Cultuur

Wij voelen ons verbonden door onze liefde en respect voor de natuur, en door het werken in een plek van schoonheid en inspiratie. Daarbij ervaren wij saamhorigheid.

Leiderschap

Een ieder die in en voor de Tuin werkt voelt zich verantwoordelijk voor de Tuin en het behoud van de kwaliteit en schoonheid en draagt bij aan een aangenaam verblijf in de tuin van de bezoekers en vrijwilligers. De tuinploeg werkt onder leiding van de tuinbaas. De gastheren en –vrouwen werken zelfstandig of onder leiding van een coördinator die keuzes op hoofdlijnen maakt. Taken als het inroosteren, de vrienden- en financiële administratie en het verwerken van aanvragen voor vieringen zijn gedelegeerd aan vaste vrijwilligers

Organisatie

Maatschappelijk verantwoord en duurzaam ondernemen (People, Planet en Profit) is onlosmakelijk verbonden met de activiteiten van TLO. Daarom wordt veel zorg en aandacht besteed aan de vrijwilligers, waaronder ook aan het faciliteren van mensen met een minder goede aansluiting op de arbeidsmarkt. Er is geïnvesteerd in een goede schuur zodat zij bij slecht weer kunnen schuilen en over voldoende omkleed- en opslagruimte en een eigen koffieplek beschikken. De stichting kent een bestuur, en de Tuin wordt operationeel geleid door een directeur. De vrijwilligers zijn opgedeeld in tuinvrijwilligers – onder leiding van de tuinbaas, gastvrouwen en -heren, en rondleiders – beide groepen onder leiding van de directeur.

Hoe werft de stichting geld?

Voor investeringen wordt een beroep gedaan op fondsen en subsidies. De exploitatie van de stichting wordt gedekt door de inkomsten van donateurs, uit entreegelden, rondleidingen, sponsorgelden en uit de opbrengst van de verkopen van consumpties en bloemen en jam.

Het beheer en de besteding van het vermogen

Het vermogen en beslissingen hieromtrent worden door het stichtingsbestuur genomen. Het beleid is dat evt. batige saldi van de staat van baten en lasten in principe worden aangewend ter aflossing van de langlopende leningen met inachtneming van een realistisch niveau van het weerstandsvermogen en werkkapitaal. Indien de tuin structurele overwinsten zou maken zullen deze worden besteed aan soortgelijke landelijke goede doelen.